

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE
nr 3/1989-90 med anledning av lands-
tingsledamoten Inger Mattssons m.fl.
hemställningsmotion till landskapssty-
relsen om en utredning i syfte att
klargöra de åländska ensamförsörjar-
nas ekonomiska villkor.

Landstinget har den 3 april 1989 inbegärt finansutskottets utlåtande över motionen. Utskottet, som i ärendet hört t.f. planeringssekreteraren Katarina Fellman, socialchefen Bengt Linde och planeringschefen Bjarne Lindström, får med anledning härav anföra följande.

I motionen konstateras att samtliga former av samhällsstöd som utbetalas till ensamförsörjare uppgår till samma belopp som i riket samtidigt som levnadskostnaderna i landskapet är betydligt högre än i riket. För att inte de åländska ensamförsörjarna skall tvingas leva på en lägre nivå än motsvarande grupp i riket anser motionärerna att nödvändiga förbättringar måste göras. För att kunna vidta sådana åtgärder förutsätts dock att de åländska ensamförsörjarnas ekonomiska situation först bör klargöras genom en utredning.

Landstinget beslöt år 1983 med anledning av en hemställningsmotion om uppgörande av en levnadsvillkorsundersökning (hemst.mot. nr 64/1982-83) att en levnadskostnadsundersökning skulle uppgöras av landskapsstyrelsen. Utredningen färdigställdes år 1989 under titeln Inkomster och inkomstfördelning på Åland - en studie av inkomstförhållandena med avseende på utbildningsnivå, -inriktning, kön och regioner (ÅUS 1989:8). Finansutskottet har tagit del av utredningen och härvid kunnat konstatera att den inte innehåller de uppgifter som avses i den föreliggande hemställningsmotionen. Det är inte heller möjligt att bygga vidare på den nu färdigställda utredningen utan den i motionen avsedda utredningen skulle förutsätta nytt bakgrundsmaterial och nya resurser som för närvarande inte finns vid ekonomiska sekretariatet.

Utskottet har låtit sig informeras om de olika former av samhällsbidrag som kan komma ensamförsörjare till del. Det i motionen nämnda underhållsstödet som utbetalas till de vilka inte erhåller underhållsbidrag eller erhåller lägre underhållsbidrag än det garanterade underhållsstödet, för närvarande 549 mark/mån., betalas av kommunerna som sedan får landskapsandel enligt bärkraftsklass. Som konstate-

rats i motionen uppgår underhållsstödet liksom barnbidraget och hemvårdsstödet till samma belopp som i riket. För att underlätta ensamförsörjarnas ekonomiska situation medges i kommunalbeskattningen ett särskilt avdrag om 12.000 mark som får göras av varje ensamförsörjare med minderårigt barn förutom barnavdraget. Avdraget uppgår till samma belopp i landskapet som i riket. I statsbeskattningen finns inget särskilt avdrag för ensamförsörjare.

Utskottet har således i likhet med motionärerna kunnat konstatera att samtliga stödformer och avdrag uppgår till samma belopp i landskapet som i riket. Finansutskottet anser dock inte att de skillnader som finns i levnadskostnaderna mellan Åland och riket är tillräckligt stora för att motivera igångsättning av den föreslagna utredningen för att därefter eventuellt vidta vissa åtgärder. Så visar också t.ex. näringsstyrelsens senaste undersökning vad gäller matkostnaderna på Åland och riket att skillnaderna endast är marginella.

Med hänvisning till det anförda föreslår utskottet

att Landstinget förkastar hemställningsmotion nr 78/1988-89.

Mariehamn den 2 januari 1990

På finansutskottets vägnar:

Sven-Olof Lindfors
ordförande

Elisabeth NaucIér
sekreterare

Närvarande vid ärendets avgörande behandling: ordföranden Sven-Olof Lindfors, viceordföranden Karl Sundblom, ledamöterna Lindbom och Olofsson.